

TALÁLT VERSEK

Adonyi Nagy Mária

(1951–2015)

EGY ERDŐ ABLAKAI

Mi lehetett,
vajon mi volt az,
amit ott megfogadtam?

Ültünk a fűben, Szatmár mellett, egy erdőben,
száraz füvek voltak meg sötétzöld füvek,
ibolya sehol, csak a lágyszőcske talaj
egy néma, néma erdőben.

Kifelejtett ablakaiban újabb és újabb erdők,
az egyikben száraz meg sötétzöld füvek.

Egyetlen ágroppanás, bogárpercegés,
szamóca, szeder, se meleg, se hó,
csak a síkföld páratlan szemöldöke,
csak egy örök erdő összeboruló koronája.

Valami következetesen elhallgatott
messzeség a látható fák között.

A napsütésre nem emlékszem,
mintha szemünkből szakadna fény.

És mégis: ültünk a fűben –
se avar, se a föld hullámverés-szaga,
csupán a ruhánkba ivódott nedvesség,
egy moha az emléknélküliségből,

s az elhangzott táj –
minden irányba.

A tisztás fölhasadt portréja,
amíg ott ültünk egy tapintható levél
s az elmosódó erdő végtelen
jelentése között.

Mire mondhattam,
mire,
hogy örökké emlékezem?

NYILAS HAVA

Csukott szemünkben még sokáig
bársonydeszkák forgása, forradása,
amíg álmaink szobrait lassan
árnytalan, zsibbadt vitorlásokon
átvontatják egy más égitest partjára.

Az évszázadok rostjain
jön fel bennünk az este;
alszunk nyomtalanul
a dolgok végzésében.

Aki álmában halad,
mosolya piros pontjait leejti,
roppant éjszaka-gránitok alján
kerülgeti az ősz bútorait,
az eltemetett esők dombjait –
szédülés fekete csavarmenete,
földagadt nyelvén fűromok.

Aki gyapjúhomályban imbolyog,
belül fölszántva, hideg hársakkal megkarcolva,

álmában el nem futhat,
rázkódik, mint a hullám,
mintha benne gyűrött barmok tipródnának,
érezve a nyíl közeledtét
egy krétakori éj némasága
s a menekülés szálló üveglapjai között,
az elveszettség és az ősz ércei között.

IKREK HAVA

„Sem emlék, sem varázslat”,
sem az új hónap gyémánt kupolája,
sem a fűmotorok pici dűnnyögése.

Pedig a föld lelke,
mint megszállott varázsló,
zöld kesztyűket húz megint
ágakra, gyökerekre,
kék talicskákön odébbhordja
a messzeség paláit.
Pedig, ha ki most kinéz ablakán,
elláthatna a szűz haváig.

De nem, már ezt sem.
Csak rejtőzöm a hónap mélyein,
bújok mind kisebb üregekbe,
mint a gyermek, mint az agg,
mint nagybeteg állatok.

Alagút a gyalázkodó évek,
suhanó kertek, holdhavak alatt.
El a fénylő, meleg gyümölcsig,
bazalt-csordulás bíborába.
Időtlen tenger, visszaölelő
a nemtudomba, kőbe, fába.

Ikremmel, iker-bánatommal
feküdnénk kristálygömbben,
mint két majdani ember.

Járnánk minden fénysugárra
még szívszorítóan messzi,
gyanútlan-boldog táncot.
És május volna akkor is,
ásvány-csönd, bolygó őstulipánok.

TIZENKETTEDIK UTÁNI

HÓNAP HAVA

Jelen idő. Állok egy végtelen,
néma sarokban.

Rám nézel ismeretlen alakzataiddal,
fölhívod évem a semmiből,
mint vízből öntött szobrot
egy sivatag homokján,
virágzó ággal hívsz elő,
szememen, számon bokrok,
homlokomon a másnap parittyakövei,
ismerjük egymást rég,
tudlak, mint tengert a partja:
kifutó hajók hiányával;
a nyomomba lépsz,
s én a nyomodban járok,
testvéremmé bujdosol bennem,
ne érezzem: ellenedre élek;
micsoda tékozló gazdagság ez,
hogy így lehetek önmagam,
sem itt, sem ott nem látható,
igazolható az időben –

rögzítőbe parancsolsz,
megörökíted záporaimat,
testem hullása így lesz
örök a mélységek fölött;
arcomra arcot,
szavamra csöndet
te vagy, ki ád –
s ha nem leszek, leszel megint
csak virágzó faág.

IN MEMORIAM PILINSZKY JÁNOS

Legvégül minden úgy hagy itt,
végül a világ kése villog.

Befejeződik az étkezés,
kialszanak a kerti székek.

És van, ki ül a láthatatlanon,
a bizonyosság legkisebb jele nélkül.

Csak annyit tud: egy pillanatra
színültig teltek a halál kútjai.

Mostantól mindörökre várja, hogy
iszonyú éhségünk romjain
föltündököljék valaki.

1981. május